

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.11.9.
COM(2010) 612 végleges

-

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Kereskedelem, növekedés és globális ügyek

A kereskedelempolitika mint az Európa 2020 stratégia kulcseleme

{SEC(2010) 1268}

{SEC(2010) 1269}

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

Kereskedelem, növekedés és globális ügyek

A kereskedelempolitika mint az Európa 2020 stratégia kulcseleme

1. Összefüggések és alapvető irányvonalak

Az európai gazdaságpolitika legfőbb célja a gyorsabb növekedés. Csak a folyamatos gazdasági növekedés révén jöhetnek létre új munkahelyek és biztosítható a jóléti állam. Ugyanakkor gazdaságunk növekedési potenciáljának megerősítése hatalmas kihívás lesz; az Európa 2020 stratégiában¹ szereplő intelligens, befogadó és fenntartható növekedésre irányuló hármas célkitűzés e kihívásnak próbálnak megfelelni. Ez a közlemény az Európa 2020 stratégia külpolitikai vonatkozásainak alapvetően fontos része, amely meghatározza, hogy a kereskedelem- és befektetési politika miként járulhat hozzá e célkitűzéshez és külpolitikánk egészéhez. A közleményt két kísérő dokumentummal együtt érdemes olvasni: a 2006-os, „Globális Európa” elnevezésű stratégia terén elért előrelépésekről szóló jelentéssel, valamint egy, a kereskedelmet a fellendülés motorjaként szemlélő elemző dokumentummal („Trade as a driver of prosperity”) együtt.

A nyitott gazdaságok rendszerint gyorsabban fejlődnek, mint a zártak. A kereskedelem az uniós növekedést a hatékonyság és az innováció ösztönzésével segíti elő. Növeli a termékeink és szolgáltatásaink iránti külföldi keresletet. A nyitott kereskedelem ráadásul lehetőséget nyújt az európai fogyasztóknak arra, hogy számos termékhez alacsonyabb áron jussanak hozzá. Európát versenyképesebbé teszi a közvetlen külföldi befektetésekkel (kfb) szemben tanúsított nyitottsága. Hasonlóképpen vállalataink külföldi befektetési képessége lehetővé teszi számukra a világszintű növekedést, valamint a helyi és a külföldi munkahelyteremtést is. Röviden tehát: szem előtt tartva az alkalmazkodás költségeit, Európának meg kell ragadnia a nyitottabb kereskedelemben és befektetésben rejlő háromszoros előnyöket: a nagyobb növekedést, a több munkahelyet és az alacsonyabb fogyasztói árakat.

A kereskedelem nyitásával összefüggő hármas előnyök

Gazdasági növekedés: a folyamatban lévő valamennyi tárgyalás lezárása (dohai forduló és kétoldalú megállapodások) és a stratégiai partnerekkel ápoltságunkban bekövetkező további, jelentős előrelépések révén 2020-ra az EU GDP-je több mint 1 %-kal haladhatja meg azt az értéket, amelyet egyébként elérné².

A fogyasztói előnyök: az átlagos európai fogyasztó számára a szélesebb áruválasztékból és a szolgáltatások szélesebb skálájából származó előnyök éves szinten 600 EUR körüli összeget tesznek ki, az alacsonyabb árak jelentette előnyök mellett.

¹ Európai Bizottság, „Európa 2020. Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája”, lásd http://ec.europa.eu/eu2020/index_en.htm

² Az EU GDP-jének 1 %-a a bizottsági előrejelzések szerint 120 milliárd EUR-nak felelt meg.

Foglalkoztatási hatások: általános az egyetértés abban, hogy az EU-nak a világgazdaságba való, a fokozottabb kereskedelem révén megvalósuló integrációja több és jobban fizetett munkahelyet eredményez. Európában több mint 36 millió munkahely függ közvetlenül vagy közvetve attól, hogy milyen mértékben vagyunk képesek kereskedni a világ többi részével. Az EU-ban több mint 4,6 millióan dolgoznak olyan cégeknél, ahol a tulajdonosi többség japán vagy amerikai³.

Forrás: Az Európai Bizottság becslései. További részletekért lásd: Trade as Driver of Prosperity („A kereskedelem mint a fellendülés motorja”), II. 1. szakasz.

Ahhoz azonban, hogy egy nyitott kereskedelempolitika Európában politikailag sikeres legyen, más szereplőknek – beleértve fejlett és feltörekvő partnereinket – szintén erőfeszítéseket kell tenniük a kölcsönösség és a kölcsönös előnyök jegyében⁴. A kereskedelempolitika nem talál társadalmi támogatásra Európában, ha például nincs tisztességes feltételek melletti hozzáférésünk nyersanyagokhoz, vagy ha lehetetlen a külföldi közbeszerzésekben való részvétel. Az EU nyitott gazdaság marad, de nem szabad naivnak lennünk. A Bizottságnak különösen az európai érdekek és az európai munkahelyek védelmére kell figyelnie. Minden megfelelő eszközzel küzdeni fog a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok ellen.

Gazdaságunk a világ legnagyobb gazdasága. Emellett az EU a legnagyobb exportőr is. Az uniós cégek 1,6 billió EUR értékű terméket és szolgáltatást exportáltak 2009-ben, ami GDP-nk körülbelül 13 %-át teszi ki. Az EU ezenkívül a legfontosabb kkb-nyújtó és -felvevő. A melléklet 1. ábrájának tanúsága szerint a világkereskedelemből való részesedésünk jelenleg a feltörekvő gazdaságok meredek emelkedése ellenére stabil maradt. Európa erősségeit a nemzetközi kereskedelemben a közvélemény is tükrözi⁵.

2015-re a világkereskedelmi növekedés 90 %-a az EU-n kívül fog végbemenni – a növekedés egyharmadát Kína fogja adni (lásd az 1. ábrát). Az elkövetkező években tehát meg kell ragadnunk a külföldi – elsősorban kelet- és dél-ázsiai – magasabb szintű növekedésben rejlő lehetőségeket. A fejlődő és feltörekvő országok 2030-ra valószínűleg a világ GDP-jének csaknem 60 %-át fogják termelni. Ez az arány ma kevesebb mint 50 %⁶.

A világgazdaság és a világkereskedelem a közelmúltban jelentős változásokon ment keresztül. Számos termék és szolgáltatás ellátói lánc ma a világ különböző pontjain működő gyárakat és irodákat foglal magában. Behozatalunk kétharmada olyan közbenső termékekből áll, amelyek fellendítik termelési kapacitásunkat. Ahhoz, hogy vállalatunk megőrizze versenyképességüket, a világ minden tájáról származó inputra, szolgáltatásokra és magasan képzett munkaerőre van szükségük, befektetéseik és szellemi tulajdonaik pedig erős védelmet igényelnek.

Menetrendünknek ennek megfelelően kell alakulnia, ahogyan azt az Európa 2020 is egyértelművé teszi. Az ipari és mezőgazdasági termékek vámtarifáinak csökkentése továbbra is fontos, de az igazi kihívást más jelenti. A szolgáltatások és befektetések piacra jutása, a közbeszerzés megnyitása, a szellemi tulajdon-jogok védelmére vonatkozó eredményesebb megállapodások, valamint e jogok védelmének megfelelőbb érvényesítése, korlátozásoktól mentes nyersanyag- és energiaellátás és

³ „The transatlantic economy 2010”, D. Hamilton és J. Quinlan, Center for Transatlantic Relations, Johns Hopkins University, és 'Basic Survey of Overseas Business Activities, 2010', METI, Japán.

⁴ Az Európai Tanács következtetései, 2010. szeptember 16.

⁵ A világkereskedelem témájában 2010 szeptemberében folytatott, 357. sz. Eurobarométer tematikus felmérés szerint a válaszadók 65 %-a úgy gondolja, hogy az EU számára igen kedvező hatású a nemzetközi kereskedelem, és 64%-uk szerint az európai termékek versenyképesek a külföldi termékekhez viszonyítva.

⁶ 2010-ben 49 %, lásd: *Perspectives on Global Development: Shifting Wealth*, OECD, 2010.

nem utolsósorban pedig a szabályozási akadályok – többek között a nemzetközi szabványok ösztönzésén keresztül – megszüntetése eredményezne igazi előrelépést. A kereskedelmen keresztül a világgazdaság „zöldebbé tételéhez” is hozzá kellene járulnunk, és a tisztességes munkát kellene támogatnunk.

E menetrend alapján egyre többször fogunk szembesülni saját belső szabályaink és a külső liberalizáció közötti érintkező felülettel, és – ahogyan az Európai Tanács szeptemberben kiemelte – „*az Európai Uniónak folytatnia kell a belső és külső politikái közötti összhang és komplementaritás erősítését*”⁷ Szemléltetésként: a szolgáltatások teljesebb belső piaca és a legfőbb harmadik országokkal folytatott, szisztematikusabb szabályozási együttműködés elő fogja segíteni a szolgáltatások nemzetközi kereskedelmét és a határok mögötti akadályok megszüntetését.

A WTO-n keresztül multilaterális szinten, valamint kétoldalú szinten kell fellépünk. Doha marad a kiemelt prioritásunk. A kétoldalú azonban nem zárja ki a többoldalú szintet. Ennek az ellenkezője lehet igaz: a liberalizáció még több liberalizációt eredményez.

Energiánk nagy részét éppen ezért kell a Bizottság Globális Európa elnevezésű stratégiájában prioritásként meghatározott, kiegyensúlyozott szabadkereskedelmi megállapodások megvalósítására fordítanunk. A dél-koreai megállapodás jóváhagyásával közel állunk ahhoz, hogy először lássuk munkánk egyik első gyümölcsét. Ez a tárgyalás sok nehézséggel járt, és nem lehetnek illúzióink: a következő megállapodásokhoz az EU által kért engedmények és a szükséges kompromisszumok még nagyobb kihívást fognak jelenteni.

Ugyanakkor törekednünk kell a dohai forduló lezárására és a WTO további erősítésére. Dohával kapcsolatban nagy a lemaradás. Az ezzel kapcsolatos eredmények elérése nem csupán az eljövendő gazdasági előnyök miatt fontos, hanem megerősítenék a WTO-nak a világkereskedelmi rendszerben játszott központi szerepét is.

Ugyanakkor a dohai megállapodás nem fogja megválaszolni az újabb kérdéseket, amelyeket a világkereskedelmi szabályoknak figyelembe kellene venniük. Ideje elgondolkodni a Dohát követő lépéseken, és a Bizottság e célból az e téren kiváló szakismerettel rendelkező szakértők részvételével munkacsoportot fog létrehozni.

Ha jóváhagyják valamennyi szabadkereskedelmi megállapodást, amelyekkel kapcsolatban jelenleg tárgyalások folynak vagy amelyek mérlegelés alatt állnak, az EU és a WTO-tagok nagy többsége között preferenciális kereskedelmi megállapodások lesznek hatályban. Ezek ugyanakkor együttesen kereskedelmünknek csak felét teszik ki. Ugyanilyen fontos, hogy elmélyítsük kereskedelmi és befektetési kapcsolatainkat a világ más nagy gazdaságaival: az Egyesült Államokkal, Kínával, Japánnal és Oroszországgal.

Az ezen országokkal megvalósuló együttműködést az e célra létrehozott fórumokon keresztül fogjuk erősíteni. Át fogjuk tekinteni, hogy e fórumok készen állnak-e e feladatra, vagy más utakat kell feltárnunk az említett országokkal való együttműködéshez. Az Egyesült Államokkal és Japánnal a legfőbb célkitűzés a nem vámjellegű kereskedelmi és befektetési akadályok kérdésének megoldása, elsősorban szabályozási együttműködéssel.

Kína, jelenlegi második legnagyobb kereskedelmi partnerünk, egyaránt forrása hatalmas lehetőségeknek és nagy kihívásoknak. Hatalmas növekedési potenciálja révén Kína rendkívül vonzó

⁷ Az Európai Tanács következtetései, 2010. szeptember 16., I. melléklet a) pont

az export és a befektetés számára. Tagadhatatlan azonban, hogy bizonyos kínai ipar- és makrogazdasági politikák az állami kapitalizmuson alapuló megközelítést tükrözik. Hasonló problémák adódnak Oroszországgal, legnagyobb közeli szomszédunkkal kapcsolatban.

A kereskedelemnek elő kell segítenie a társadalmi befogadás javítását is mind világszinten, mind pedig az EU-ban. A világkereskedelem színpadára lépő, a globális termelési láncokba bekapcsolódó fejlődő országokban a jövedelemszint és a foglalkoztatás szintje rohamosan növekszik, a szegénység pedig jelentősen csökkent. Az uniós kereskedelempolitika azzal is segíti a legszegényebb gazdaságokat, hogy nagylelkű egyoldalú kereskedelmi kedvezményeket ad nekik. Összességében partnereink fejlettségi szintjétől függően gondosan differenciált megközelítést alkalmazunk. Szisztematikusan figyelünk a fejlesztéspolitikákkal – többek között a szegénység felszámolásával – való összhangra.

Ugyanakkor a kereskedelem nyitottsága továbbra is erősíti a jólét szintjét, növeli a foglalkoztatottságot és a béreket a fejlett országokban, az EU tagállamait beleértve. A nyitottság munkahelyeket teremt. Azt is el kell azonban ismernünk, hogy az egyes területeken vagy ágazatokban véghezvitt kiigazítások költsége időnként magas lehet, ezért megfelelő nemzeti és európai szociális és munkaerő-piaci politikákra van szükségünk, amelyek segítik a munkavállalók és a vállalkozások alkalmazkodását. Ezt költségvetési prioritásainknak is tükrözniük kell, a Bizottság 2010. októberi költségvetési felülvizsgálatával⁸ összhangban. E közlemény előkészítése során az EU egészében széleskörű konzultációkat folytattunk. E konzultáció és belső megbeszélések alapján ezek a kereskedelempolitikai menetrend legfontosabb összetevői, melyet a Bizottság jelenlegi mandátuma keretében megvalósítani javasol. A megvalósításhoz a Lisszaboni Szerződés új intézményi kerete biztosít háttérrel, amelyet fontos lehetőségnek kell tekinteni, mivel az uniós kereskedelempolitikának nagyobb átláthatóságot és legitimitást biztosít, új hangot ad az Európai Parlamentnek kereskedelmi kérdésekben, és lehetővé teszi kereskedelmünk és külpolitikánk kölcsönös megerősítésé mind Brüsszelben, mind az EU Delegációkban a világ 136 országában.

E közleményt az Európa 2020 stratégia külpolitikai vonatkozásainak kulcselemeként, egyúttal pedig Európa arra irányuló szándéka egyértelmű kinyilatkoztatásának kell tekintetni, hogy aktív és magabiztos szerepet játsszon a G20-ak kereskedelempolitikai menetrendjének elősegítésében és minden releváns globális fórumon. A nyitott piacoknak ugyanis elsődleges szerepük lesz az erős, fenntartható és kiegyensúlyozott növekedés megteremtésében, amely iránt a G20 vezetői elkötelezték magukat torontói csúcstalálkozójukon.

2. A holnap kihívásaira készen álló kereskedelem- és befektetési politika

2.1 Intelligens növekedés: kitekintés a jövőbe

Gazdasági jövőnk attól függ, meg tudjuk-e tartani versenyképességünket az innovatív, magas értékű termékek piacán, hosszú távú és jól fizető állásokat teremtve⁹. Kereskedelempolitikáinknak hozzá kell járulnia ennek biztosításához erőfeszítéseink hatókörének szélesítésével, figyelmet fordítva a következő kérdésekre:

⁸ Az Európai Bizottság közleménye a költségvetés felülvizsgálatáról, 2010.10.19., 15. o.

⁹ Az Európai Bizottság közleménye: „Európa 2020 kiemelt kezdeményezés: Innovatív Unió”, COM(2010)546., 2010.10.6.

- Hatékony globális feldolgozóipari ellátási lánc nem létezhet a szállítási, távközlési, pénzügyi, üzleti és szakmai szolgáltatások rendkívül fontos támogatása nélkül. A **szolgáltatások** a globális termelés 70 %-át, de a világkereskedelem mindössze körülbelül egyötödét teszik ki. A szolgáltatások alacsony részvételét a teljes kereskedelemben részben természetes akadályok okozzák (bizonyos szolgáltatások eleve nem kereskedelmképesek), de a kereskedelmi akadályok szerepe is jelentős. A meglévő kereskedelmi akadályok a szolgáltatási ágazatokban általában nagyságrendekkel erősebbek, mint a feldolgozóipari ágazatokban. A becsült vámtarifa egyenértékek rendszerint jóval 20 % fölött vannak, és gyakran nagymértékben meghaladják ezt az arányt (lásd a 2. táblázatot). Legfontosabb fejlett és feltörekvő kereskedelmi partnereinktől minden rendelkezésre álló eszközzel nagyobb nyitottságot fogunk kérni szolgáltatóink számára, összhangban azzal, amit az EU belső piaca kínál harmadik országok szolgáltatóinak, fenntartva célkitűzéseinket a kulturális sokféleségről szóló, 2005-ös UNESCO-egyezménynek megfelelően. Továbbra is belső piaci integrációt kínálunk néhány szomszédos országnak (mint Ukrajna, Moldova, a kaukázusi országok, Egyiptom, Jordánia, Marokkó és Tunézia) például a pénzügyi, postai és távközlési ágazatokban.

A nyilvános konzultáció folyamán javasoltaknak megfelelően annak biztosítására is törekednünk kell, hogy valamennyi harmadik országban nyitott, nem diszkriminatív és átlátható legyen a szolgáltatások szabályozása, továbbá a közérdeket szolgálja, hogy szolgáltatóink is jobban érvényesüljenek a piacokon. Végezetül, ahogy a technológiai változások új szolgáltatásokat hoznak létre, és erősítik a határokon átnyúló szolgáltatások forgalmazhatóságának lehetőségeit, kereskedelmi megállapodásainknak meg kell találniuk annak módját, hogyan lehet az e szolgáltatások kereskedelmét nehezítő új akadályok létrejöttét megelőzni.

- A tőkemozgás és a **kkb** aránya rendkívüli mértékben nőtt. Napjainkban a világkereskedelem mintegy fele multinacionális vállalatok köztes árukkal és szolgáltatásokkal kereskedő leányvállalatai között zajlik. A Bizottság átfogó európai befektetési politikát javasolt¹⁰, amely megfelelőbben tudna válaszolni a különböző tagállamokból érkező befektetők igényeire. A Bizottság törekedni fog arra, hogy a jelenleg zajló kereskedelmi tárgyalásokba beépítse a befektetések védelmét és liberalizálását. Ennek érdekében hamarosan javasolni fogja az érintett tárgyalási irányelvek aktualizálását, kezdve a Kanadát, Szingapúrt és Indiát érintőket. A Bizottság emellett azt is mérlegeli, hogy érdemes lenne-e más országokkal, például Kínával, egyedi befektetési megállapodásokat kötni.
- A **közbeszerzés** olyan terület, ahol a külföldi piacok különösen zártak az EU-ban működő vállalatok számára. A közbeszerzési szerződések – a nagy ipari országokban a GDP 10 %-át meghaladó részesedéssel, valamint a fejlődő országokban is egyre növekvő részesedéssel – üzleti lehetőségeket jelentenek olyan ágazatokban, ahol az EU különösen versenyképes. Ide tartoznak például olyan ágazatok, mint a tömegközlekedés, az orvostechnikai eszközök, a gyógyszerek és a zöld technológiák. Továbbra is a külföldi közbeszerzési piacok nagyobb nyitását fogjuk ösztönözni, és különösen a hátrányos megkülönböztetésen alapuló gyakorlatok ellen fogunk küzdeni. Aktív tárgyalásokat folytattunk vállalataink számára további hozzáférés biztosítása érdekében mind kétoldalú tárgyalásokon, mind pedig a közbeszerzésekről szóló WTO-megállapodás keretében. Arra törekszünk, hogy Kína mihamarabb csatlakozzon a közbeszerzésekről szóló megállapodáshoz egy ambiciózus ajánlat alapján, Kína WTO-csatlakozási kötelezettségeivel összhangban. Míg azonban gazdaságunk már nagymértékben nyitott, főbb kereskedelmi partnereinké kevésbé az, különösen regionális és helyi szinten (lásd a

¹⁰ COM(2010) 343 végleges, 2010.7.7..

melléklet 4. táblázatát). A Bizottság ezért 2011-ben egy uniós eszközre irányuló jogalkotási javaslatot fog benyújtani, amely több lehetőséget biztosítana számunkra, hogy a fejlett és feltörekvő gazdaságok közbeszerzési piacaira való jutás terén jobb egyensúlyt érjünk el, nemzetközi kötelezettségvállalásaink teljesítésére támaszkodva. Hasonlóképpen jobb egyensúly lenne szükséges a harmadik országokban folyó kutatási és fejlesztési programokhoz való hozzáférés terén is, amely megfelelné saját, magas fokú nyitottságunknak, ahogyan az az Innovatív Unióról szóló új közleményben¹¹ is szerepel.

- A kereskedelem és a befektetések áramlása kulcsfontosságú az **innováció és az új technológiák terjesztéséhez** az EU-n belül és az egész világon. Ez igaz mind az olyan „új” ágazatoknál, mint a távközlés, és az olyan „hagyományosabbak” esetében is, mint például a csúcsmínőségű textilgyártás.
- Szorgalmazzuk az elektronikus kereskedelemre kivetett vámok moratóriumának meghosszabbítását, és törekedni fogunk az 1996-os **információtechnológiai WTO-megállapodás** aktualizálására a következők érdekében: hatályának kiterjesztése, a nem vámjellegű akadályok megszüntetése e termékek kereskedelmében (mint például a duplán elvégzett megfelelési vizsgálatok), valamint tagságának földrajzi kiterjesztése¹².
- A termékek, szolgáltatások és befektetések **szabályozási korlátai** különösen károsak, főként fontos kereskedelmi partnereink tekintetében, mivel az EU velük fokozottan intenzív kereskedelmi és befektetési kapcsolatokat ápol. Különösen aggályos a nemzetközi szabványok elfogadásának és/vagy használatának hiánya, a gyakran megerhelő tanúsítási vagy ellenőrzési követelmények, többek között az ipari termékek, valamint mezőgazdasági illetve halászati termékeink vonatkozásában. Az országoknak joguk van meghatározni, hogy milyen mértékben védik közpolitikájukat és hogy e védelem szintjének megfelelően szabályozzák azt, mint például az emberi egészség és biztonság, valamint a környezet magas szintű védelme; és természetesen a szabályozást érvényre is kell juttatni. Biztonságot ad a fogyasztóknak akár import-, akár belföldi termékek és szolgáltatások vásárlásakor, ha tudják, hogy létezik ilyen szabályozás, és végrehajtásra is kerül.
- Miközben azonban a törvények és jogszabályok közötti különbségek, illetve a közös szabványok és a kölcsönös elismerés hiánya bizonyos esetekben indokolt lehet, ezek túlságosan gyakran vezetnek jelentős üzleti költségekhez vállalatunk számára külföldön. A mennyiségi meghatározás nehéz ugyan, de a nem vámjellegű akadályok gyakran kereskedelmi viták forrásai, miközben az ezzel összefüggő kereskedelmi költségek csökkentése jelentős megtakarítást eredményezhet¹³. Ezért a megerősített szabályozási együttműködés – mind a szabályok, szabványok, vizsgálatok és tanúsítási eljárások egyenértékűségének vagy nemzetközi közelítésének ösztönzése, mind a szabályozási költségek világszintű csökkentése érdekében – fontos szempont kulcsfontosságú partnereinkkel fenntartott kereskedelmi kapcsolatainkban, valamint a szabadkereskedelmi megállapodásokra vonatkozó és hasonló tárgyalások során, de még további erőfeszítéseket kell tenni e téren. Ösztönözni fogjuk fő kereskedelmi partnereinket, hogy csatlakozzanak és támogassák a meglévő ágazati szabályozások közelítésére irányuló kezdeményezéseket, mint amilyen például az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ-EGB) a gépjárművekre vonatkozó szabályozása, és vegyenek részt

¹¹ Lásd a 9. lábjegyzetet.

¹² Vö. a 2008. szeptember 15-i G/IT/W/28 WTO-dokumentumban szereplő uniós javaslat

¹³ Bizottsági munkadokumentum: „Trade as a driver of prosperity”, III.2 fejezet: „Non-tariff regulatory barriers on goods”.

aktívan nemzetközi szabványok vagy közös szabályozási megközelítések kidolgozásában különféle ágazatokban. A tapasztalatok azt mutatják, hogy sokkal könnyebb az esetleges akadályokat azelőtt kezelni, mielőtt a szabályozási gyakorlatok állandósulnának, mind az olyan hagyományos uniós gazdasági ágazatokban mint a gépjárművek, szerszámgépek és vegyszerek, még inkább pedig a gyorsan fejlődő ágazatokban mint az online szolgáltatások vagy a biotechnológia.

- Természetesen több harmadik ország is elismeri az egységes piaci szabályozás uniós rendszerének előnyeit, és ennek megfelelően változtattak saját szabályaikon. A még globálisabb gazdaságban azonban saját szabályalkotásunknak fokozottan tekintetbe kell vennie a nemzetközi összefüggéseket, valamint annak szükségességét, hogy segítséget nyújtsunk vállalkozásainknak versenyképességük fenntartásához. A külkereskedelmi nyitás és a belső piaci reformok közötti kapcsolat gyakran „kétirányú”: mindkét esetben az a célunk, hogy csökkentsük az áruk, szolgáltatások és befektetések mozgását gátló felesleges szabályozási akadályok költségét. Több erőfeszítést kell tennünk, hogy fokozzuk a bel- és külpolitikák hatékonyságát, és ezáltal erősítsük Európa versenyképességét a világpiacon¹⁴. A Bizottság meg fogja vizsgálni, hogyan erősíthető a belső és külső szabályozó intézkedések közötti kölcsönös kapcsolat, és feltárja, hogyan javítható a koordináció a kettő között olyan területeken mint a kormányzati szabályozás és a nemzetközi szabványok, külön figyelembe véve a jövőbeli jogszabályokat. E kérdésekkel „Az egységes piaci intézkedéscsomag felé” című bizottsági közlemény¹⁵ szintén foglalkozik.
- Biztosítanunk kell, hogy a **személyek** szolgáltatásnyújtás célját szolgáló **ideiglenes mozgása**¹⁶ hozzájáruljon ahhoz, hogy szolgáltatóink és befektetőink versenyképesebbekké váljanak az EU-ban és külföldön egyaránt. A világ legképzettebb szakembereire van szükség ahhoz, hogy vállalataink és kutatóközpontjaink az innováció élvonalában maradhassanak. Hasonlóképpen, vállalatainknak képesnek kell lenniük arra, hogy európai vezetőket és szakértőket küldjenek külföldi leányvállalataikhoz. Partnereink cégeinek ugyanolyan elbánást kell biztosítanunk, ha továbbra is részesülni kívánunk az EU-ban eszközölt befektetéseik előnyeiből, valamint az ezzel járó munkahelyekből. E tekintetben a harmadik országok állampolgárainak vállalaton belüli áthelyezése keretében történő belépése feltételeiről szóló irányelvjavaslatnak elő kell segítenie egy stabil és nyitott környezet létrehozását a harmadik országból, vállalaton belüli áthelyezés keretében az EU-ba érkezők számára.

2.2. Befogadó növekedés az EU-ban és külföldön

Habár élvezzük a globalizációból származó előnyöket, az Európában élőket egyértelműen aggasztják egyes következményei, elsősorban a foglalkoztatásra gyakorolt hatása¹⁷, miközben olyan szakpolitikákat követelnek, amelyek több lehetőséget kínálnak a fejlődő országoknak.

- A **kereskedelem nyitottsága általánosságban több munkahelyet teremt**, viszont mivel a nagyobb növekedés hatására elmozdulás következik be a legjobb teljesítményű ágazatok felé, ez néhány ágazatban munkahelyek elvesztését okozhatja. Így a piaci nyitást olyan politikáknak kell

¹⁴ Lásd a Versenyképességi Tanács következtetéseit: A belső piac prioritásai a következő évtizedben, 2009.12.4., 6. és 14. cikk

¹⁵ COM(2010) 608., 2010.10.27.

¹⁶ A WTO-szakzsargon szerint ez a szolgáltatások liberalizációjának 4. módja.

¹⁷ A 357. sz. tematikus Eurobarométer-felmérés szerint azon válaszadók 30 %-a, akik véleményük szerint nem részesülnek a nemzetközi kereskedelem előnyeiből, ezt a munkanélküliség hatásának tulajdonították. A válaszadók szerint az uniós kereskedelempolitika legfőbb prioritásának az EU-n belüli munkahelyteremtésnek kellene lennie.

kísérniük, amelyek lehetővé teszik az e változásokhoz való alkalmazkodást. A tagállamok felelőssége, hogy megfelelő szociális, oktatási és munkaerő-piaci kísérő politikákat határozzanak meg, de az EU kiegészítő támogatást nyújt számos eszközön (beleértve a strukturális alapokat) keresztül. Az egyik eszköz az **Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap** (EGF). Az EGF kiterjesztésével és leegyszerűsítésével az EU többet tudna tenni a különböző ágazatokban munkanélkülivé vált személyekért alkalmazkodásuk és átképzésük érdekében, és ezáltal tompítaná egyes nagyobb zavarok hatását a tagállamokban.

- A befogadás az EU határain kívül is ugyanolyan jelentőségű. Elköteleztük magunkat a fenntartható fejlődés mellett, valamint amellett, hogy az EU-n kívül is támogatjuk a nemzetközi munkaügyi előírásokat és a tisztességes munkát. A fejlődő országok integrálása a világ gazdaságba természetesen hozzájárul a szegénység felszámolásához és a jobb munkafeltételek elősegítéséhez. Ez az EU megközelítése a **gazdasági partnerségi megállapodások** keretében az afrikai, karibi és csendes-óceáni térségi országokkal: a fejlődés támogatása a regionális integráció ösztönzésével, kereskedelmi és befektetési lehetőségek megteremtése, valamint a gazdasági kormányzás javítása.
- 2011 elején javaslatot teszünk az uniós **általános preferenciarendszer** megreformálására. Ennek célja többek között az lesz, hogy a rendszer előnyeit a leginkább rászoruló országokra irányítsuk, valamint azokra, amelyek ténylegesen végrehajtják a nemzetközi munkaügyi előírásokat, és betartják az emberi jogok, a környezetvédelem és a felelősségteljes kormányzás elveit.
- 2011-ben a Bizottság **közleményt** fog elfogadni a **kereskedelemről és a fejlesztésről**. Ez tágabb kitekintéssel azt a kérdést járja majd körül, hogy kereskedelempolitikánk miként szolgálhatja leginkább a fejlődést, például a fejlődő országoknak nyújtott különleges és eltérő elbánás, a kereskedelemhez kapcsolódó reformok támogatása és a globális kereskedelemben való integrálásuk strukturális akadályainak elhárítása révén. Ezenkívül a közlemény javaslatokat tartalmaz majd arra vonatkozóan, hogy a kereskedelem miként segíthet **természeti katasztrófáktól** – például a Haitin történt földrengéstől vagy a közelmúltbeli pakisztáni áradásoktól – sújtott harmadik országoknak..

2.3. Fenntartható növekedés az EU-ban és külföldön

A kereskedelempolitikának továbbra is támogatnia kell a zöld növekedést és az éghajlatváltozási célkitűzéseket, különösen a szén-dioxid-kibocsátás csökkentését. Biztosítanunk kell, hogy iparunk képes legyen versenyképesen helyt állni a jövő fenntartható gazdaságában, beleértve a halászati és a mezőgazdasági ágazatot, melyek még további reformok előtt állnak.

- Az **éghajlat-változás** területén prioritásunk marad egy olyan globális megállapodás, amely csökkentési célértékeket határoz meg minden ország számára. A kereskedelempolitikának az éghajlatváltozással szembeni fellépések iránti támogatását érvényesíteni kell a környezetbarát termékek és szolgáltatások kereskedelmét megnehezítő akadályok felszámolása révén is¹⁸. A Bizottság továbbra is úgy véli, hogy – amint azt nemrég egy közleményében¹⁹ hangsúlyozta – a határokon alkalmazott kiigazító intézkedések opciója számos aggályos kérdést vet fel.

¹⁸ Lásd a 13. lábjegyzetet.

¹⁹ A Bizottság 2010. május 26-i COM (2010) 265 közleménye: „Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 20%-ot meghaladó mérséklésére irányuló lehetőségek elemzése és a kibocsátásáthelyezés kockázatának vizsgálata”.

- Még tágabb értelemben a kereskedelempolitikának továbbra is **támogatnia és ösztönöznie kell a zöld növekedést** az egész világon más területeken is, mint például az energia- és az erőforrás-hatékonyság, valamint a biológiai sokféleség védelme területén. Emellett továbbra is különös figyelmet fordítunk kereskedelmi megállapodásaink **fenntartható fejlődésről szóló fejezeteinek végrehajtására**, valamint a civil társadalommal folytatott szoros együttműködésre.
- A **fenntartható és zavartalan nyersanyag- és energiaellátás** stratégiai fontosságú az uniós gazdaság versenyképessége szempontjából. Ezt a nyilvános konzultáció során egyértelműen hangsúlyozta számos, az üzleti életet vagy a civil társadalmat képviselő válaszadó. Számos harmadik ország kormánya folytat olyan iparpolitikát, amely ellátási hiányt és más torzításokat okoz. 2008-ban a nyersanyagokról szóló stratégiai dokumentumban²⁰ a Bizottság átfogó megközelítést határozott meg számos szakpolitikai területen, így a kereskedelempolitikában is, hogy biztosítsa a nyersanyagellátást az uniós vállalatok számára. A Bizottság új közleményt dolgoz ki 2010 végére e stratégia végrehajtásáról és a következő lépésekről. Maximálisan ki fogjuk használni a jelenlegi kereskedelmi szabályokat, törekedni fogunk az exportkorlátozások ellenőrző mechanizmusának létrehozására, szabályokat határozzunk meg a folyamatban lévő kétoldalú tárgyalások keretében, és tovább vizsgáljuk a többoldalú szabályozási lehetőségeket, pl. egy OECD-megállapodás lehetőségét a „bevált gyakorlatok” alapján. E megközelítésnek és a harmadik országokkal e témában folytatott párbeszédünknek továbbra is teljes mértékben összhangban kell állnia a szegénység felszámolására és a felelősségteljes kormányzásra irányuló fejlesztési célkitűzésekkel, de érdemes hangsúlyozni, hogy a nyersanyagellátás korlátozásai gyakran súlyos károkat okoznak más fejlődő országoknak. Ezért e kérdéssel is foglalkoznunk kell.
- Az **energia** terén kétoldalú és többoldalú tárgyalásokat egyaránt fel fogunk használni olyan kereskedelmi rendelkezések beépítésére, amelyek segítenek az energiaellátás diverzifikációjában (az energiabiztonság érdekében is), a szabad árutovábbításban, és ösztönzik a fenntartható energia kereskedelmét, ahol a harmadik országokban fennálló akadályok megnehezítik az EU megújulóenergia-ágazatának gyors fejlődését.

3. A tárgyalási menetrend aktualizálása a növekedés fellendítésére

E közlemény első része és a kísérő dokumentumok azt tárgyalják, hogy a kereskedelem hogyan tud hozzájárulni a növekedéshez. Ez alkotja az Európa 2020 stratégia külpolitikai vetületét. Kereskedelempolitikai prioritásunk az kell, hogy legyen, hogy könnyebben hozzáférhessünk a legnagyobb és leggyorsabban növekvő gazdaságokhoz, elsősorban ambiciózus kereskedelmi megállapodásokon keresztül.

3.1. Doha lezárása és a többoldalú, szabályokon alapuló rendszer lehetőségei

A haladás lassúsága ellenére a dohai forduló lezárása egyik legfontosabb prioritásunk marad. A lehetséges előnyök egyszerűen túl fontosak ahhoz, hogy ne vegyünk róluk tudomást. 2011 kínálja a következő remek alkalmat egy ambiciózus, kiegyensúlyozott és átfogó megállapodás megkötésére, amelyhez valamennyi fontos fél jelentős hozzájárulást nyújt, és amely előnyös az összes érdekelt fél – nagyságuktól függetlenül – számára. Doha jelentős fellendülést hozhat a világgazdaságban. A

²⁰ COM(2008)699, 2008.11.4., „Nyersanyag-politikai kezdeményezés – az európai gazdasági növekedés és foglalkoztatás kritikus szükségleteinek kielégítése”, valamint COM(2010) 614., 2010.10.27., „Analysis of options to move beyond 20% greenhouse gas emission reductions and assessing the risk of carbon leakage” („Integrált iparpolitika a globalizáció korában – a versenyképesség és fenntarthatóság középpontba állítása”).

világkereskedelem évi több mint 300 milliárd EUR összeggel nőhetne, az egész világ jövedelme pedig több mint 135 milliárd EUR-val²¹.

A dohai tárgyalások sikeres lezárása megerősítené a többoldalú kereskedelmi liberalizáció és szabályozás központi szerepét. Emellett megerősítené a WTO-nak a protekcionizmus okozta visszaesés elleni erős pajzsként betöltött szerepét; itt mutatkozik meg a jelenlegi válság és a 30-as évek világválsága közötti egyik legfontosabb különbség. Jobban ki fogjuk használni a WTO felügyeleti és ellenőrzési kapacitását, és támogatni fogjuk megerősítését. Ide tartozhat a kereskedelempolitikák megerősített szakértői értékelése, nagyobb átláthatósága és többoldalú ellenőrzése a lehetséges protekcionista tendenciák megállítása, a meglévő kereskedelmi megállapodások és szabályozások érvényre juttatása, valamint a harmadik országokban folyó kereskedelmi gyakorlatok javítása érdekében. A további csatlakozásokat változatlanul prioritásként fogjuk kezelni. Végezetül célunk, hogy erősítsük a WTO egyedülálló vitarendezési rendszerét. Ehhez az szükséges, hogy megerősítsük az eljárás bírósági jellegét, és a WTO titkárságát e célból több erőforrással lássuk el.

Hosszú távú szisztematikus előnyöket jelent a WTO olyan központi intézményként történő megerősítése, amely más szereplők, pl. a G20-ak mellett foglalkozik a globális gazdaságirányítás kihívásaival. Ezért a fejlett és fejlődő országokból származó kiváló szakemberekből álló csoportot hozunk létre, amely független ajánlásokat tesz annak érdekében, hogy kialakítsuk a WTO Dohát követő jövőbeli menetrendjével és működésével kapcsolatos európai nézőpontot.

3.2. A folyamatban lévő szabadkereskedelmi megállapodások lezárása

A Globális Európa menetrendje, amely a fontos kereskedelmi partnerekkel a kétoldalú kereskedelmi megállapodások ambiciózus új generációját kívánja megkötni, nehéz feladatot jelent. Egyes feltörekvő gazdaságoknak már most is jelentős, sőt egyre növekvő a világkereskedelmi részesedése. Törekvéseink szintjének meghatározása során továbbra is figyelembe fogjuk venni kereskedelmi partnereink eltérő fejlettségi szintjét. De ez a menetrend az Európa számára helyes irány, amelynek első eredményei már kezdenek megmutatkozni.

A menetrend jelentős és nagy kihívással jár, nem utolsósorban amiatt, mert ezek az új kereskedelmi megállapodások nem csupán az importvámokkal foglalkoznak, amelyek jelentősége csökkent, hanem a termékek, szolgáltatások és befektetések szabályozási akadályai, a szellemi tulajdonjogokkal, a kormányzati közbeszerzésekkel, az innováció védelmével, a fenntartható fejlődéssel (vagyis a tisztességes munkával, munkaügyi előírásokkal és környezetvédelemmel) és más lényeges kérdésekkel is.

Az előnyöknek azonban jelentőseknek kell lenniük. Feltételezve, hogy sikeresen lezárulnak a most folyó tárgyalások:

- az EU külkereskedelmének körülbelül a fele szabadkereskedelmi megállapodások hatálya alá fog tartozni;
- az uniós kivitelekre kivetett átlagos vámok mintegy felére csökkennének (körülbelül 1,7 %-ra), az átlagos uniós importvám pedig csaknem ötödére (1,3 %-ra)²², valamint

²¹ CEPII, „Economic Impact of potential outcome of the DDA”, az Európai Bizottság által rendelt zárójelentés, 2009. február.

- összességében a különféle szabadkereskedelmi megállapodások hosszabb távon, a jövőbeli kereskedelempolitika hozzájárulásának részeként 0,5 %-kal növelhetik az EU GDP-jét²³.

Koreával, Peruval, Kolumbiával és Közép-Amerikával sikeresen lezártuk a szabadkereskedelmi megállapodásokra irányuló tárgyalásokat. A Perzsa-öböl országai, valamint India, Kanada és Szingapúr esetében a tárgyalások jól haladnak. Jelentős tárgyalások kezdődtek újra a Mercosur-régióval. Továbbra is prioritás a versenyképességet célzó szabadkereskedelmi megállapodások jelenlegi menetrendjének befejezése. Ki kell használnunk a kelet-ázsiai, gyorsan növekvő regionális kereskedelem előnyeit, és érvényesítenünk kell stratégiai gazdasági érdekeinket e régióban, többek között azzal, hogy bekapcsolódunk a régió szabadkereskedelmi területeinek rohamosan növekvő hálózatába. Ezért arra fogunk törekedni, hogy kiterjesszük és lezárjuk az ASEAN-országokkal folytatott kétoldalú tárgyalásokat, kezdve Malajziával és Vietnammal, valamint hogy elmélyítsük kereskedelmi és befektetési kapcsolatainkat a Távols-Keleten.

Ezzel párhuzamosan, és egy, Európa szomszédaival közös jóléti terület kialakításának támogatása érdekében folytatjuk a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodásokra irányuló tárgyalásokat a keleti partnerség és az euromediterrán partnerség keretében, azt a lehetőséget kínálva a régió országainak, hogy részt vegyenek a belső piacon, ha teljesítik a vonatkozó feltételeket. Ez a szabályozási konvergencián, a vámjellegű és egyéb akadályok lebontásán keresztül a változás erős mozgatórugója marad. Ezzel párhuzamosan társulási megállapodásokra irányuló tárgyalásokat kell folytatni, hogy lehetővé váljon a gazdasági integráció a politikai társulás összefüggésében.

E menetrend megvalósítása tehát jelentősen javítaná a világ más részeivel ápolat üzleti kapcsolatainkat.

3.3. Stratégiai gazdasági partnereink bevonása a kereskedelmi, befektetési és szabályozási közelítési folyamatokba

Szeptemberben az Európai Tanács a kereskedelemnek az EU stratégiai partnereivel való megerősítését alapvetően fontos célkitűzésként határozta meg, és konkrét lépésekre szólított fel *„ambiciózus szabadkereskedelmi megállapodások megkötése, az európai vállalatok piacra jutásának nagyobb mértékű biztosítása, valamint a fő kereskedelmi partnerekkel való szabályozási együttműködés elmélyítése”* érdekében. Meg kell azonban említeni, hogy ezek a partnerségek *„olyan kétirányú utak, amelyek a kölcsönös érdekeken és előnyökön, valamint annak elismerésén alapulnak, hogy minden szereplőnek egyaránt vannak jogai és kötelességei”²⁴.*

Gazdasági nagyságuk és potenciáljuk, valamint a világgazdaságra gyakorolt hatásuk miatt kereskedelempolitikánknak különös figyelmet kell fordítania az Egyesült Államokra, Kínára, Oroszországra, Japánra, Indiára és Brazíliára. Az ezen országokkal ápolat gazdasági kapcsolataink különböző okok miatt stratégiai jelentőségűek az EU számára. Ezeket még inkább prioritássá kell tennünk. Az Indiával folytatott, szabadkereskedelmi megállapodásra irányuló intenzív tárgyalások most zajlanak. Brazíliával való kapcsolatunk az EU-Mercosur társulási megállapodás újraindult tárgyalásainak befejezését követően fog átalakulni.

²² Szolgálati munkadokumentum: „Trade as a driver for prosperity”, III. 1. szakasz, elsősorban az ipari termékekre kivetett vámokra vonatkozik.

²³ Lásd a „Trade as a driver for prosperity” c. szolgálati munkadokumentum II. szakaszát.

²⁴ Az Európai Tanács következtetései, 2010. szeptember 16., 4. cikk.

A másik négy stratégiai partnerünkkel fennálló kapcsolat helyzetét és kilátásait az alábbiakban tárgyaljuk meg.

Az **Egyesült Államok** messze az EU legnagyobb kereskedelmi és befektetési partnere. Az időnkénti viták ellenére a transzatlanti kereskedelemben és befektetésekben jóval több szabadság érvényesül, mint a világ bármely más részén. A legnagyobb fennálló akadályt az eltérő szabványok és szabályozások jelentik az Atlanti-térségben – jóllehet szabályozási céljaink nagymértékben hasonlítanak egymáshoz. A tét nagy, ahogyan azt egy nemrég végzett tanulmány is szemlélteti, amely szerint az Egyesült Államokkal megvalósuló kereskedelemben a nem vámjellegű akadályok mindössze felének megszüntetése 0,5 %-kal növelné az EU GDP-jét²⁵. A Transzatlanti Gazdasági Tanács kiváló fórumot kínál a politikai iránymutatásokra a különböző szabályozási párbeszédék stb. összetett kérdéskörében. Ily módon segíthet a szabályozások közelítésének megvalósításában. Egyértelmű prioritásunknak kell lennie annak, hogy elkerüljük a jövőbeli akadályokat, különösen az innovációs, az energiahatékonysági és a csúcstechnológiai ágazatokban; ez az álláspont egyértelműen kirajzolódott a nyilvános konzultáció során.

Kína az EU második legnagyobb kereskedelmi partnere. Kína nem csupán alacsony árú fogyasztási cikkek forrása, hanem feldolgozóiparunk számára fontos nyersanyagok előállítója is. Emellett pedig exportunk gyorsan növekvő piaca. A Kínával folytatott kereskedelmünk azonban messze nem használja ki az összes lehetőséget. Továbbra is komoly akadályok nehezítik a piacra jutást a következő területeken: szabványok és szabályozás, szolgáltatások, befektetés, közbeszerzések, a szellemi tulajdon-jogok nem megfelelő érvényre juttatása, átláthatatlan szabványosítási rendszer, megterhelő tanúsítási eljárások és iparpolitikai intézkedések, melyek célja az importtámogatás, erőltetett technológiatranszferok, valamint a nyersanyagokhoz való kedvezményes hozzáférés biztosítása a helyi gyártóknak. Az EU a WTO-ban és kétoldalú tárgyalásokon is támadta ezen intézkedések egy részét, és a jövőben is így fog tenni.

A magas szintű gazdasági és kereskedelmi párbeszéd átfogóbb keretében olyan szakpolitikákat fogunk támogatni, amelyek jobban összhangban vannak a piacgazdaság szabályaival, és törekedni fogunk arra, hogy a problémák forrásainak feltárásával megoldást találjunk a jelenlegi súlyos egyensúlyhiányokra.

Japán intenzíven gazdasági integrációra törekszik fő kereskedelmi partnereivel, beleértve az EU-t. Míg azonban Japánban a vámok általában alacsonyak, az áruk, szolgáltatások, befektetések és a közbeszerzés szabályozási korlátai továbbra is jelentősek²⁶, és az eddigiekhez képest még inkább leküzdhetetlennek tűnnek. Japán arra irányuló kapacitása, hogy bizonyítsa ezen akadályok megszüntethetőségét, kulcsfontosságú feltétele az EU és Japán közötti gazdasági integrációnak. E kérdést jelenleg vizsgálja a legutóbbi EU-Japán csúcstalálkozón létrehozott magas szintű munkacsoport.

Oroszország legfontosabb közeli szomszédunk. Emellett az uniós export második legnagyobb rendeltetési országa, globálisan az uniós import harmadik legnagyobb forrása, és számos tagállam legnagyobb energiaszolgáltatója. Oroszországnak a WTO-ba történő integrációja az EU kereskedelempolitikájának továbbra is alapvető rövid távú célkitűzése, ahogy azt a nyilvános konzultációban részt vevő számos válaszadó is hangsúlyozta. E lépés lenne a legfontosabb

²⁵ Lásd: Ecorys (2009): „Non tariff measures in EU-US trade and investment”, a következő weboldalon: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2009/december/tradoc_145613.pdf

²⁶ Copenhagen Economics, 2010: "Assessment of barriers to trade and investment between the EU and Japan", lásd: <http://ec.europa.eu/trade/analysis/chief-economist/>.

intézkedés, amellyel Oroszország a globális rendszerhez csatlakozhatna, és ez gazdaságának korszerűsítéséhez és diverzifikációjához is hozzájárulna. Ennek bekövetkeztéig az EU és Oroszország közötti, az eddigi partnerségi és együttműködési megállapodást felváltandó, jelenleg tárgyalat kétoldalú megállapodás hozzájárulna a hatékonyabb, stabilabb és kiszámíthatóbb kereskedelmi környezetet létrejöttéhez, és jobb egyensúlyt biztosítana jogaink és kötelezettségeink között. A válságból való kilábalás nyomán indokolt lenne például, hogy Oroszország megszüntesse a 2007 óta kivetett egyoldalú vámemeléseket.

Az említett országokkal folytatott együttműködésnek lendületet kívánunk adni, különösen az e célból létrehozott különféle fórumokon keresztül. A későbbiekben fogjuk értékelni, hogy ezek a fórumok megfelelő eszközt jelentenek-e azon jelentős kihívásokhoz, amelyekkel az említett országokkal ápolt kereskedelmi és befektetési kapcsolataink fejlesztése során szembesülünk, figyelembe véve különösen azt, hogy az Európai Tanács milyen jelentőséget tulajdonít e kérdésnek.

4. Az érvényre juttatás és a végrehajtás menetrendje

Az EU-nak meg kell erősítenie arra irányuló erőfeszítéseit, hogy érvényre juttassa a kétoldalú és többoldalú megállapodások szerinti jogainkat, hogy a jogszerűtlenül zárva tartott piacokat nyitásra kényszerítse. A kereskedelmi szabályok megfelelő érvényre juttatása a kereskedelempolitika elengedhetetlen pillére. Ez biztosítja, hogy az aláírt kereskedelmi megállapodások nyomán a polgárok és vállalkozások érdekeit szolgáló konkrét eredmények szülessenek. Ez különösen érvényes a kis- és középvállalkozások (kkv-k) esetében. A jogok pártatlan érvényre juttatásával kapcsolatos aggályok a nyilvános konzultációban is megjelentek²⁷.

Globális szinten a Bizottság továbbra is különös figyelmet fordít kereskedelmi partnerei tevékenységeire a gazdasági válságból való kilábalás során; ezt a kezdeményezést a nyilvános konzultáció résztvevői is üdvözölték. A G20-ak 2008. évi (megújult és 2010-ben 2013 végéig kiterjesztett hatályú), arra vonatkozó kötelezettségvállalása, hogy nem vezetnek be protekcionista intézkedéseket, fontos politikai szerepet játszik e tekintetben, és partnereink nagy része (bár nem mindenki) be is tartotta. A megfelelést továbbra is alaposan ellenőrizzük, és rendszeresen jelentést teszünk. Felhívjuk G20-partnereinket, hogy lépjenek fel a globális pénzügyi válság alatt bevezetett korlátozó kereskedelmi intézkedések visszafordítása és visszaszorítása érdekében. Határozottan fellépünk az érdekeinket sérthető minden protekcionista tendencia ellen. Már foglalkoztunk a különösen káros intézkedésekkel (mint amilyen a hazai termékek vásárlására való ösztönzés, amely a gazdasági válság óta számos országban megjelent), és szorgalmaztuk visszavonásukat. Emellett komoly erőfeszítéseket kell tennünk az összes kereskedelmi megállapodás **szisztematikus végrehajtása** érdekében, szorosan nyomon követve, hogy partnereink hogyan hajtják azokat végre, és érvényre juttatva jogainkat, többek között a vitarendezés és adott esetben a kereskedelmet gátló akadályokról szóló uniós rendelet alkalmazásával.

A **kétoldalú megállapodások** tekintetében a szabadkereskedelmi megállapodások végrehajtását fogjuk prioritásként kezelni, különösen a szabályozási összetevő és a nem kereskedelmi jellegű akadályok tekintetében. Ez az EU-Korea szabadkereskedelmi megállapodással veszi kezdetét, amelyn elsősorban a szabályozási kérdések terén tartalmaz ambiciózus kötelezettségvállalásokat, amelyek gyors vitarendezéssel vagy közvetítéssel érvényesíthetők.

²⁷ A 357. sz. tematikus Eurobarométer felmérés szerint az uniós polgárok úgy vélik, hogy az EU egyik legfontosabb kereskedelempolitikai prioritásak annak biztosítása kell hogy legyen, hogy az egész világon egységes szabályokat alkalmazzanak.

A **piacra jutási stratégia** érvényre juttatási tevékenységeink fő eleme marad.²⁸ A tagállamokkal és a vállalkozásokkal fennálló partnerségeink lehetővé tették számunkra, hogy harmadik országokban és Brüsszelben a piacra jutással foglalkozó csoportokat hozzunk létre. A nyilvános konzultáció hozzászólásai megerősítették, hogy a piacra jutási stratégia rendkívül jó konkrét eredményeket hozott a harmadik országokban meglévő kereskedelmi akadályok megszüntetésében, és az EU-ban működő vállalkozások számára megkönnyítette a helyi piacokra való kijutást. A Bizottság, a tagállamok és a vállalkozások összehangolt fellépése hozzájárult az akadályok megszüntetéséhez számos ágazatban és jelentős exportlehetőségekkel kecsegtető harmadik országokban. A legújabb példák közé tartoznak a következők: a textiltermékek címkézésére vonatkozó szigorú követelmények Egyiptomban, az állati eredetű termékek vizsgálati követelményei Ukrajnában, behozatali engedélyek gumiabroncsokra Indiában (ahol ugyanakkor a szigorú tanúsítási követelmények miatti akadályok még fennállnak), a játékokra vonatkozó tanúsítási eljárások Braziliában vagy a levélkézbesítésre vonatkozó piacrajutási feltételek Kanadában²⁹. Az erőteljesebb érvényre juttatási intézkedésekre vonatkozó céljainkkal összhangban további, a piacra jutással foglalkozó csoportokat tervezünk létrehozni fél tucat harmadik országban, és a meglévő 33 csoportot azáltal erősítjük meg, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások végrehajtásának ellenőrzését állítjuk tevékenységük középpontjába. Eseti alapon együtt fogunk működni azon harmadik országokkal, amelyek osztják a piacra jutással kapcsolatos aggályainkat. Végezetül, az Európa 2020-ról szóló közleményben foglaltaknak megfelelően a kereskedelmi és befektetési akadályokról éves jelentést fogunk tenni, amely figyelemmel követi majd a harmadik országokban fennálló kereskedelmi akadályokat és protekcionista intézkedéseket. Ez hozzájárul a megfelelő érvényre juttatási fellépéshez, és lehetőséget kínál az érintett harmadik országok megnevezésére és helytelen gyakorlatainak elítélésére.

Ezenkívül együtt fogunk működni főbb partnereinkkel a **fogyasztók biztonságát** célzó, a piacfelügyeleti hatóságok által hozott intézkedések megerősítése és jobb összehangolása érdekében.

2005-ben a Bizottság jogszabályt javasolt az **importált késztermékek eredetmegjelölésére** a fogyasztók jobb tájékoztatása céljából. A Parlament és a Tanács általi mielőbbi elfogadás a harmadik országokkal szemben egyenlőbb feltételeket teremtene ezen a területen.

Külön figyelmet fogunk fordítani a **nemzetközi vámügyi együttműködésre** a kétoldalú megállapodások és a Vámigazgatások Világszervezete keretében. A hatékony vámeljárások csökkentik a kereskedők megfelelési költségeit, elősegítik a jogszerű kereskedelmet, és segítenek a védelmi, biztonsági és szellemi tulajdon-joggal kapcsolatos növekvő kockázatok kezelésben.

Fontos, hogy megfelelő védelmet biztosítsunk az uniós termékekkel, szolgáltatásokkal és közvetlen külföldi befektetésekkel kapcsolatos szellemi tulajdonnak. A szellemi tulajdon-jogok érvényesítésének erősítése és a folyamatok ésszerűsítése érdekében felülvizsgáljuk az EU határain működő vámhatóságokra vonatkozó szabályokat. Felül fogjuk vizsgálni 2004-es stratégiánkat is a **szellemi tulajdon-jog** harmadik országokban történő érvényre juttatásáról, hogy válaszolni tudjunk az új kihívásokra. Versenyképességüknek a tudástársadalomban való megőrzése és erősítése érdekében vállalatunk és jogosultjaink a szellemi tulajdon-jog – beleértve a földrajzi árujelzőket – hatékonyabb védelmét igénylik a külföldi piacokon, különösen a feltörekvő gazdaságokban. Ebben az összefüggésben a szellemi tulajdon-jog szabályainak az EU-n belüli további összehangolása megkönnyítené a Bizottság számára, hogy az EU nevében a szellemi tulajdonra vonatkozó erősebb

²⁸ Lásd az „Implementing the Commission Communication: Global Europe - A Stronger Partnership to Deliver Market Access for European Exporters” c. jelentést, 2007. április 18.

²⁹ Lásd: "Implementing the Market Access Strategy - Annual Report 2009", a következő weboldalon: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2010/march/tradoc_145851.pdf

kötelezettségvállalásokról tárgyaljon kulcsfontosságú kereskedelmi partnereinkkel. A szabadkereskedelmi megállapodásokra vonatkozó tárgyalások során a szellemi tulajdon-jogra vonatkozó záradékoknak a lehető legmesszemenőbbekig az EU-ban biztosítottal megegyező szintű védelmet kell nyújtaniuk a szellemi tulajdon-jog számára, figyelembe véve ugyanakkor az érintett országok fejlettségi szintjét. A hamisítás elleni kereskedelmi megállapodás (ACTA) célja egy átfogó nemzetközi keret – a „legjobb gyakorlatok” katalógusa – létrehozása, amely segíti tagjait a szellemi tulajdon-jogok megsértése elleni hatékony küzdelemben. A megállapodást és a végrehajtást követően az ACTA hatékonyan be fog vezetni egy, a WTO TRIPS megállapodáson alapuló nemzetközi szabványt.

A nyitott kereskedelem melletti elkötelezettségünk a belföldi és külföldi gyártók tényleges komparatív előnyökön alapuló tisztességes versenyétől függ. Az uniós termelést azáltal védjük a nemzetközi kereskedelmi torzulásoktól vagy fennakadásoktól, hogy a WTO szabályaival összhangban lévő **kereskedelemszabályozási eszközöket** alkalmazunk. Ezeket az eszközöket a kereskedelem torzításának olyan új formáival szemben alkalmazzuk mint a stratégiai ágazatok támogatása, beleértve azokat az eseteket, amikor a harmadik országok exportkorlátozásokat alkalmaznak, hogy közvetett előnyökhöz juttassák a feldolgozóiparokat. Továbbra is alkalmazni fogjuk szigorú jogi és gazdasági előírásainkat és ugyanezt várjuk kereskedelmi partnereinktől. Támogatni fogjuk az uniós vállalkozásokat, ha harmadik országok tisztességtelen módon vesznek igénybe kereskedelemszabályozási eszközöket, adott esetben úgy is, hogy a kérdést a WTO-ban vetjük fel. A Lisszaboni Szerződés nyomán bekövetkezett változások és/vagy a dohai fordulóban a szabályokra vonatkozó fejezetet illetően a jövőben elérendő eredmények alapján meg fogjuk vizsgálni, szükséges-e aktualizálni és korszerűsíteni kereskedelemszabályozási eszközeinket, és ha igen, hogyan.

A hiányzó vagy hatástalan versenyszabályok és állami támogatásra vonatkozó szabályok a harmadik országokban korlátozzák az uniós exportőrök piacra jutását. Ezért az EU stratégiai érdeke nemzetközi szabályok kidolgozása annak biztosítására, hogy az európai cégek nem kerülnek hátrányos helyzetbe harmadik országokban a helyi vállalatok tisztességtelen támogatása vagy versenyellenes gyakorlatok miatt. A WTO keretében elfogadott többoldalú szabálykeret lenne a legkedvezőbb eredmény. Ugyanakkor számos kulcsfontosságú kérdés kezelhető bilaterális megállapodásokon keresztül is.

Több erőfeszítést fogunk tenni, hogy kezeljük a **kkv-k** aggályait, elismerve például a kereskedelemszabályozás terén, hogy a kkv-k gyakran komoly problémákkal néznek szembe a költségintenzív kereskedelemszabályozási vizsgálatok során importőrként, felhasználóként, panaszosként vagy exportőrként. Emellett a Bizottság 2011-ben közleményt fog benyújtani az azon kkv-knak nyújtandó lehetséges támogatási intézkedésekről, amelyek fejlesztési céljainak megvalósítását szolgálják.

Emellett az **EU-Delegációknak az uniós vállalkozások kapcsolattartóiként betöltött szerepét** is erősíteni kívánjuk, és adott esetben specifikus üzleti támogató struktúrákat hozunk létre harmadik országokban.

5. Nyilvános konzultáció és hatásvizsgálat

A civil társadalommal és a legfőbb érdekelt felekkel, továbbá az Európai Parlamenttel és a tagállamokkal folytatott konzultációk értékes hozzájárulást nyújtottak e dokumentum

elkészítéséhez³⁰. A konzultáció során 302 választ kaptunk 37 országból, köztük 23 tagállamból; ezeket a válaszokat külön dokumentumban foglaltuk össze.

Továbbra is elköteleztünk vagyunk amellett, hogy a szakpolitikai előkészítés és fellépések javaslata esetén konzultáljunk az érdekelt felekkel. A civil társadalommal folytatott konzultáció politikai döntéshozatali folyamatunk alapvetően fontos része, és lehetőség szerint visszajelzést adunk mindazoknak, akik megosztották véleményüket a nyilvános konzultáció során. Ezt részben már sikerült megvalósítani a kereskedelemről szóló, a civil társadalommal folytatott rendszeres párbeszédén keresztül: ezek olyan rendszeres, strukturált megbeszélések a nagyközönséget érintő kereskedelempolitikai kérdésekről, amelyek lehetővé teszik a civil társadalom aktív és befogadó részvételét kereskedelempolitikai döntéshozatali folyamatainkban.

Törekedni fogunk arra, hogy a hatásvizsgálatokat és értékeléseket még hatékonyabban építsük be a kereskedelempolitikai döntéshozatalba. Ez azt jelenti, hogy hatásvizsgálatot kell végezni minden olyan új kereskedelmi kezdeményezéssel kapcsolatban, amely jelentős gazdasági, társadalmi vagy környezeti hatást gyakorolhat az EU-ra és kereskedelmi partnereire, beleértve a fejlődő országokat. Külön figyelmet fogunk fordítani a széleskörű konzultációra és a civil társadalom bevonására azokban a fenntarthatósági hatásvizsgálatokban, amelyeket a kereskedelmi tárgyalások szórán fogunk végezni. A tárgyalások lezárulása után, de még az aláírás előtt elemzést fogunk készíteni a Parlamentnek és a Tanácsnak arról, hogy a javasolt megállapodásnak milyen következményei lesznek az EU számára. Végezetül a meglévő uniós kereskedelmi megállapodások hatásai nyomán követésének elősegítésére szisztematikusabban fogunk utólagos értékelést végezni.

6. Kereskedelem és külkapcsolatok

Célunk az, hogy az EU gazdasági súlyának megfelelő szerepet játsszon a külpolitikában és a globális irányításban.

A kereskedelempolitika külön gazdasági logikával rendelkezik, és saját hozzájárulást tud nyújtani az Unió külső fellépéséhez. A kereskedelem és a kereskedelempolitika megerősítik az EU nemzetközi befolyását; folytatni kell az összehangolt, uniós szintű fellépést, valamint az EU gazdasági érdekeinek támogatását harmadik országokban. Így az Unió kereskedelem- és külpolitikájának kölcsönösen erősíteniük kell egymást. Ez vonatkozik az olyan területekre mint a fejlesztéspolitika, az ENSZ-szankciók alkalmazása, valamint megfelelő ösztönzők létrehozása többek között a harmadik országokkal fennálló kereskedelmi és politikai kapcsolatainkban, illetve olyan specifikus kereskedelmi eszközökön keresztül mint az általános preferenciarendszer vagy a szabadkereskedelmi megállapodások, hogy kereskedelmi partnereinket az emberi jogok, a munkaügyi előírások, a környezet és a felelősségteljes kormányzás – beleértve az adóügyeket is – tiszteletben tartására ösztönözzük. E külső fellépés egyéb eszközei, mint például az EU-Delegációk külföldön, segítenek kereskedelmi menetrendünk végrehajtásában és vállalkozásaink harmadik országokban való támogatásában. A kereskedelempolitika és a külső fellépések közötti interakcióra másik példa a kettős felhasználású termékekre vonatkozó **exportellenőrzési rendszerünk**, amely kül- és biztonságpolitikai célt szolgál. Habár az elmúlt 20 évben jelentős haladás történt egy teljes körű uniós exportellenőrzési rendszer létrehozása felé, az EU-n belül a nemzeti végrehajtási intézkedések közötti különbségek miatt fennáll az egységes piac és a közös kereskedelempolitika előnyei aláásásának veszélye. Az e téren az EU partnerei, köztük az Egyesült Államok által véghezvitt reformok egyértelműen jelzik az exportellenőrzési terület gazdasági jelentőségét,

³⁰ A jelentést és az egyes válaszokat lásd: http://trade.ec.europa.eu/consultations/?consul_id=144.

valamint azt, hogy a védelem lehető legmagasabb szintjének biztosítása mellett az uniós kivitel versenyképességének megerősítése érdekében újult erőfeszítésekre van szükség. Folytatni fogjuk az exportellenőrzési intézkedések fejlesztését, melyek célja, hogy egyszerűsítsék és átláthatóbbá tegyék az üzleti környezetet az uniós exportőrök számára, miközben hozzájárulnak a nemzetközi biztonsági erőfeszítések megerősítéséhez is. Zöld könyvet fogunk készíteni a jelenlegi rendszer működéséről és a reform lehetséges területeiről szóló konzultáció érdekében.

7. Következtetések

Ez a közlemény meghatározza, hogy szándékaink szerint kereskedelmi és befektetési politikánk hogyan járulhat hozzá a fenntartható gazdasági növekedés célkitűzéséhez, amellyel több munkahelyet teremthetünk, és megőrizhetjük a jóléti állam vívmányait. Ez erős kötelezettségvállalást követel minden érintettől, az uniós intézményektől és a tagállamoktól.

Összefoglalva a következőket tesszük:

1. Követjük tárgyalási menetrendünket:

- törekszünk a tárgyalások dohai fordulójának mielőbbi, legkésőbb 2011 végéig történő lezárására;
- a fejlett és fejlődő országokból származó kiváló szakemberekből álló csoportot hozunk létre, amely független ajánlásokat tesz annak érdekében, hogy kialakítsuk a WTO Dohát követő jövőbeli menetrendjével és működésével kapcsolatos európai nézőpontot;
- jelentős előrehaladásra törekszünk a folyamatban lévő kétoldalú kereskedelmi tárgyalásokban, új kereskedelmi tárgyalásokat indítunk az ASEAN-országokkal, és önálló befektetési tárgyalásokat javasolunk kulcsfontosságú partnereinkkel;
- tovább folytatjuk a tárgyalásokat az EU szomszédos országaival olyan mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodások megkötésének végső céljából, amelyek valamennyi szomszédunkat fokozatosan közelebb viszik az egységes piachoz.

2. Stratégiai partnerségeink elmélyítése

- részletesebben meghatározzuk, hogyan tervezzük kapcsolatunk megerősítését stratégiai partnereinkkel, hogy megtárgyaljuk azokat a kérdéseket, amelyek a 21. századi piacok jobb működését akadályozzák, és 2012 végén felülvizsgáljuk az e téren elért haladást;

3. A kereskedelempolitika ügyének előmozdítása

2011-re a következő fellépéseket tervezzük:

- egy uniós eszközre irányuló jogalkotási javaslat előterjesztése a fejlett országok és a nagy feltörekvő piacgazdaságok közbeszerzési piacaira való jutásban a jobb egyensúly biztosítása és erősítése érdekében;
- a tagállamokkal és az Európai Parlamenttel az EU új befektetési politikájáról szóló vita lezárása;
- véleményünk ismertetése a belső és külső piaci nyitás egymást kölcsönösen erősítő hatásai kidolgozásának módjáról, különösen az árukra és a szolgáltatásokra vonatkozó szabályozások tekintetében;
- bizottsági közlemény elfogadása a kereskedelemről és a fejlesztésről és jogalkotási javaslat az általános preferenciarendszernek a fejlődő országok tekintetében történő megreformálásáról;

- zöld könyv elfogadása az exportellenőrzési rendszer javításának lehetőségeiről;
- közlemény a nemzetközi tevékenységüket fejleszteni kívánó kkv-knak nyújtható lehetséges támogató intézkedésekről;

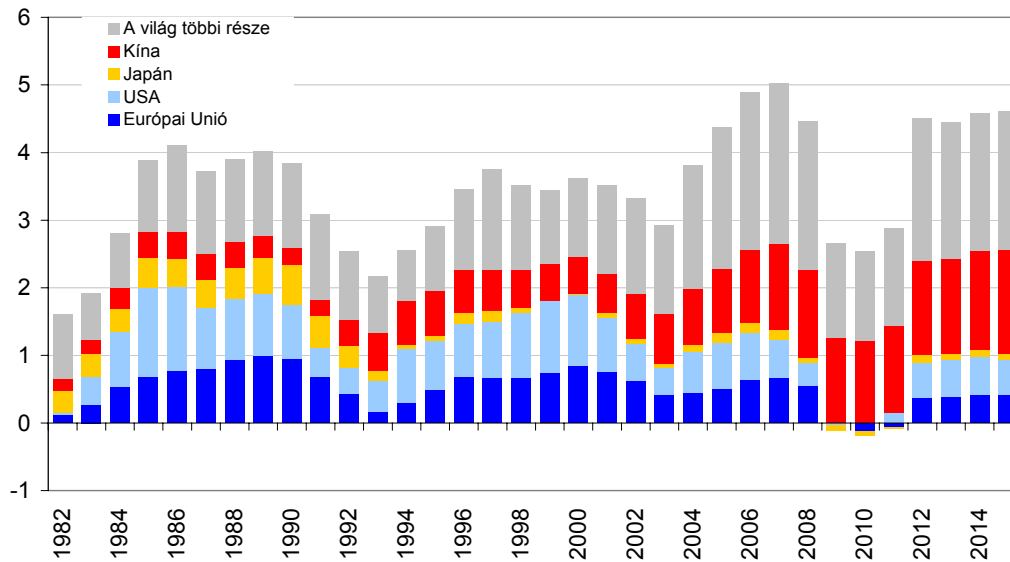
4. *Jogaink érvényesítése*

- A szellemi tulajdon-jogok harmadik országokban történő érvényesítésére vonatkozó stratégiánk, valamint a szellemi tulajdon-jogok uniós határokon való érvényesítéséről szóló vámelőírások felülvizsgálata;
- 2011-től éves jelentés a kereskedelmi és befektetési akadályokról a tavaszi Európai Tanács számára; e jelentés fő eszközként szolgálna a kereskedelmi akadályok és protekcionista intézkedések figyelemmel kísérésére, valamint megfelelő érvényre juttatási fellépések indítására.

MELLÉKLET

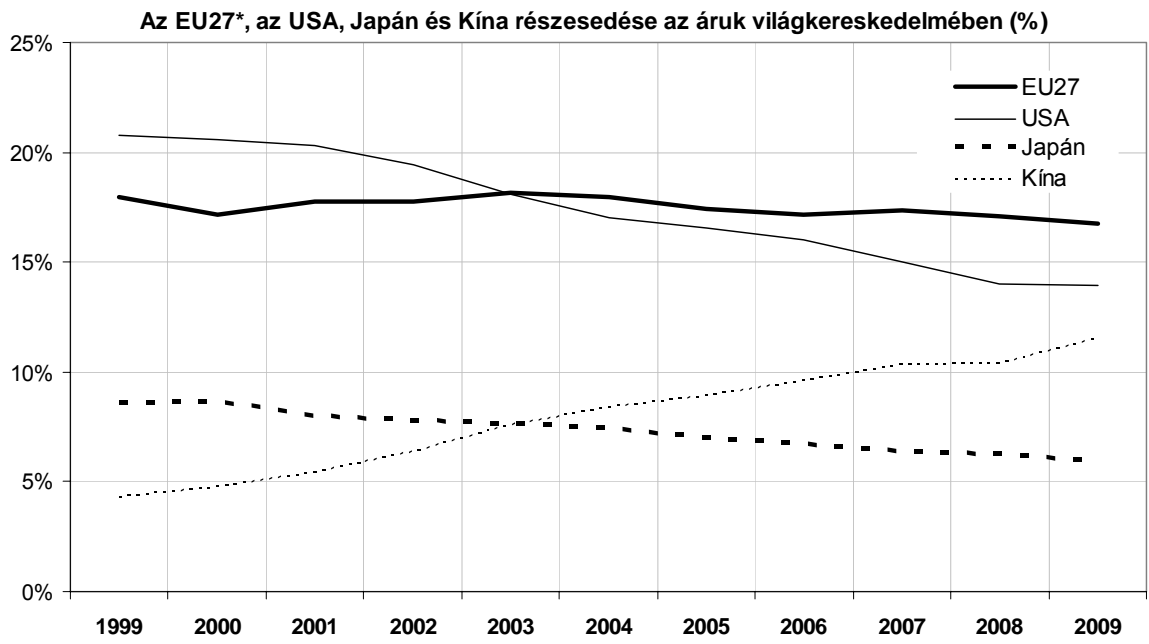
1. ábra

A globális GDP-növekedéshez való hozzájárulás, PPP-alapon
(százalék, hároméves mozgóátlagok)

Forrás: az IMF világgazdasági előrejelzése, 2010. október

2. ábra

* az EU-n belüli kereskedelem kivételével

Forrás: WTO, Eurostat (Comext)

1. táblázat: Az EU szabadkereskedelmi megállapodásainak helyzete és részesedésük az uniós kereskedelemből (%)

Régiók és szabadkereskedelmi megállapodás szerinti státuszuk		Ipari termékek*		Mezőgazdasági termékek**	
		Behozatal (%)	Kivitel (%)	Behozatal (%)	Kivitel (%)
Működő szabadkereskedelmi megállapodások		22,3	27,7	24,3	29,1
Chile, Dél-Afrika, Mexikó	Fejlődő országgal kötött szabadkereskedelmi megállapodások	2,5	3,4	5,7	2,2
Andorra, Izland, Liechtenstein, Norvégia, San Marino, Svájc, Törökország	EFTA és vámuniók	14,6	15,9	11,6	14,6
Karibi AKCS-államok	gazdasági partnerségi megállapodások	0,3	0,3	1,0	0,6
Algéria, Elfoglalt Palesztin Területek, Egyiptom, Izrael, Jordánia, Libanon, Marokkó, Tunézia.	Mediterrán országok, szabadkereskedelmi megállapodások	4,0	5,9	4,5	7,9
Albánia, Bosznia és Hercegovina, Horvátország, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Montenegró, Szerbia	Nyugat-Balkán, stabilizációs és társulási megállapodások	0,9	2,2	1,5	3,7
Lezárult, de még nem alkalmazott szabadkereskedelmi megállapodásokra irányuló, folyamatban lévő és tervezett szabadkereskedelmi megállapodásokra irányuló tárgyalások		21,8	25,6	56,2	26,2
Bolívia, Ecuador, <i>Peru, Kolumbia,</i>	Andok Közösség	0,4	0,6	5,3	0,4
Brunei Darussalam, Fülöp-szigetek, Indonézia, Malajzia, Szingapúr, Thaiföld, Vietnam;	ASEAN	5,4	4,6	9,8	4,2
<i>Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua, Panama</i>	Közép-Amerika	0,2	0,4	2,8	0,4
Bahrein, Egyesült Arab Emírségek, Katar, Kuvait, Omán, , Szaúd-Arábia	Öböl-menti Együttműködési Tanács	2,0	5,3	0,3	5,1
Argentína, Brazília, Paraguay, Uruguay	MERCOSUR	1,5	2,5	20,9	1,5
Azerbajdzsán, Grúzia, India, Kanada, Korea, Líbia, Moldova, Örményország, Szíria, Ukrajna	Egyéb szabadkereskedelmi megállapodások	10,0	9,1	7,2	8,0
Nem karibi AKCS-országok	gazdasági partnerségi	2,3	3,2	10,5	6,6

	megállapodások				
Nincs hatályban szabadkereskedelmi megállapodás		55,8	46,7	19,5	44,7
Ausztrália, Egyesült Államok, Japán, Kína, Oroszország, Új-Zéland	Fő kereskedelmi partnerek	50,3	38,6	16,6	35,8
<i>A világ többi országa (körülbelül 70 ország)</i>		<i>5,5</i>	<i>8,1</i>	<i>2,9</i>	<i>8,9</i>

*Forrás: Európai Bizottság. Megjegyzés: * HS25-99. ** HS01-24. Megjegyzés: a szövegben dőlt betűvel jelezzük, ha az érintett országgal már lezárultak a szabadkereskedelmi megállapodásra vonatkozó tárgyalások, de a szabadkereskedelmi megállapodást még nem alkalmazzák.*

2. táblázat: A szolgáltatási akadályok becsült vámegyenértéke (%)

	Távközlés	Építőipar	Kereskedelem	Szállítás	Pénzügyek	Üzleti szolgáltatások	Egyéb
Fejlett országok	24	42	31	17	34	24	26
Ázsia	33	25	17	8	32	15	17
EU 25	22	35	30	18	32	22	27
Amerikai Egyesült Államok	29	73	48	14	41	34	7
Fejlődő országok	50	80	47	27	57	50	34
Összes középérték	35	58	38	21	44	35	29
Maximum	119	119	95	53	103	101	54

Forrás: Kereskedelmi Főigazgatóság / CEP II. A szolgáltatások kereskedelmének mozgására vonatkozó adatok gravitációs modellje alapján.

3. táblázat: A nem vámjellegű intézkedések kereskedelmi költségei az Egyesült Államokban és az EU-ban (a vámegyenérték %-ában)

Ágazat	A nem vámjellegű intézkedések költségei az EU-ban	A nem vámjellegű intézkedések költségei az USA-ban
Vegyipari termékek	23,9	21,0
Gyógyszerek	15,3	9,5
Kozmetikumok	34,6	32,4
Elektronikai termékek	6,5	6,5
Irodai és kommunikációs berendezések	19,1	22,9
Gépjárműipar	25,5	26,8
Repüléstechnika	18,8	19,1
Élelmiszeripar és italgyártás	56,8	73,3
Fémipar	11,9	17,0
Textil- és ruhaipar	19,2	16,7
Fa- és papírtermékek	11,3	7,7

Source: Ecorys (2009) „Non-Tariff Measures in EU-US Trade and Investment – An Economic Analysis”

Megjegyzés: A nem vámjellegű szabályozási intézkedések itt feltüntetett vámegyenértékeit erre szolgáló iparpolitikai felmérésből, ökonometriai módszerekkel számították ki.

4. táblázat: Fő kereskedelmi partnereink közbeszerzési piacai⁰

	EU	Amerikai Egyesült Államok	Japán	Kanada	Korea	Brazília*	Argentína*	India*
Teljes közbeszerzési piac (milliárd EUR-ban)	2088	1077	565	225	106	133	15	64
(a GDP százalékában)	16%	11%	18%	22%	14%	13%	8%	8%
A közbeszerzési megállapodás küszöbét meghaladó közbeszerzések összesen (milliárd EUR-ban)	370	279	96	59	25	42*	3.7*	20*
(a GDP %-ában)	3%	3%	3%	6%	3%	4%*	2%*	2,5%*
A közbeszerzési megállapodás részeseinek kínált közbeszerzés (milliárd EUR-ban)	312	34	22	2	15	n.a.	n.a.	n.a.
(a közbeszerzési piac küszöböt meghaladó %-ában)	84%	12%	23%	3%	60%	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: az Európai Bizottság becslései.

φ Kínára vonatkozóan nem állnak rendelkezésre összehasonlítható adatok.

* = nem részes felei a közbeszerzési megállapodásnak. Az Európai Bizottság becslései a lehetséges közbeszerzési piacra vonatkozóan, az érintett országok közbeszerzési megállapodáshoz való csatlakozásából eredő kötelezettségvállalások alapján.